

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Turkish Adaptation of the Attitudes towards Infidelity Scale: Validity and Reliability Studies

Ezgi TOPLU-DEMİRTAŞ¹, Fevziye DOLUNAY-CUĞ² ve Esin TEZER³

Öz: Bu çalışmanın amacı, Whatley (2008) tarafından geliştirilen, flört ilişkisinde aldatmaya yönelik tutumu ölçen Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirliğine ilişkin kanıtlarını incelemektir. Ölçekte yer alan 12 maddenin Türkçe'ye çeviri çalışmaları tamamlanmış ve ölçek formu Ankara'daki bir devlet üniversitesine devam eden 343'ü kadın 158'si erkek toplam 501 gönüllü lisans öğrencisine uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğine ilişkin bulgular orijinal ölçekteki olumlu ve olumsuz yönde puanlanan maddelerin oluşturduğu iki faktörün birbiri ile olumlu yönde ilişkili olduğunu göstermiştir. Ölçeğin geçerliğine ilişkin diğer bulgular, ölçek puanlarının aldatmaya yönelik niyet ölçümleri ve altı farklı aldatma nedenleri ölçümleri ile anlamlı ve olumlu yönde ilişkili olduğunu göstermiştir. Sonuçlar, ayrıca, erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre; daha önce duygusal ilişkisinde aldatma davranışı gösterenlerin göstermeyenlere göre aldatmaya karşı daha fazla kabul edici bir tutum gösterdiğini ortaya çıkarmıştır. Ölçeğe ilişkin Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı (α) .80 olarak bulunmuştur. Bu bulgulara dayanılarak, Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Türkçe formunun, üniversite öğrencilerinin aldatmaya yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla kullanılabilir bir geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: flört ilişkisinde aldatma, tutum ölçeği, geçerlik, güvenilirlik

Abstract: The aim of the current study is to investigate the reliability and validity of Attitudes toward Infidelity Scale developed by Whatley (2008) to measure attitudes toward dating infidelity. After conducting translation and back-translation studies of 12 items, the scale was administered to 501 (343 female and 158 male) volunteered undergraduates from an urban state university in Ankara. The results regarding construct validity of the scale yielded that positively and negatively scored items were loaded in two separate dimensions revealing similar scoring procedure in the original version of the scale. Findings of convergent validity studies revealed significant and positive correlations between the Attitudes towards Infidelity Scale scores and the measures of intentions toward infidelity and the six different reasons of infidelity. The findings also indicated that males compared to females and cheaters compared to non-cheaters had more permissive attitudes toward infidelity. Cronbach Alpha reliability coefficient was found as .80. Based on these results, it can be concluded that the Turkish version of Attitudes toward Infidelity Scale was a valid and reliable scale to measure the attitudes toward infidelity of undergraduates.

Keywords: dating infidelity, attitude scale, reliability, validity

Evlilik ilişkilerinde eşlerden birinin diğerini aldatmasının ilişki üzerindeki yıkıcı sonuçlarına karşın yaygın olduğu bilinmektedir (Vangelisti ve Gerstenberger, 2004). Yurtdışında, evli eşler üzerinde yürütülen ilk çalışmalarda (Kinsey, Pomeroy ve Martin, 1948; Kinsey, Pomeroy, Martin ve Gebhard, 1953) 40 yaşına gelindiğinde, erkeklerin yarısının

ve kadınların % 25'inden fazlasının evliliklerinde aldatma davranışı gösterdikleri bulunmuştur. Türkiye'de evlilikte eşi aldatmanın yaygınlığı konusunda yapılmış herhangi bir araştırma bulunmamakla birlikte, yakın ilişkilerde aldatma konusunda bazı kapsamlı çalışmalar başladığı görülmektedir. Örneğin, Özgün (2010) evlilik dışı

¹ Araş. Gör., Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara, E-posta:ezgi@metu.edu.tr

² Araş. Gör., Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara, E-posta:fdolunay@metu.edu.tr

³ Prof. Dr., Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara, E-posta:esin@metu.edu.tr

ilişkinin aldatılan eş üzerindeki travmatik etkilerini ve yordayıcılarını araştırmış ve eşleri tarafından aldatılan kadın katılımcıların % 34.4'ünün travma sonrası stres bozukluğu ölçütlerini karşıladığını ortaya koymuştur. Yine evli bireylerle yürütülen bir çalışmada, aldatma eğilimi, çatışma eğilimi ve evlilik doyumu arasındaki ilişki incelenmiştir ve aldatma ve çatışma eğiliminin evlilik uyumunu olumsuz etkilediği görülmüştür (Polat, 2006).

Evlilik ilişkisi ile karşılaştırıldığında flört ilişkisinin görece kısa olması, bireylerin ilişki dışındaki seçeneklerinin daha ulaşılabilir olması, flört ilişkisinde bağlılık (commitment) düzeyinin düşük olması; buna karşın romantik yakınlığın kimlik keşfinin önemli bir ögesi olması (Arnett, 2000) araştırmacıları flört ilişkisinde de aldatmayı incelemeye yöneltmiştir. Yapılan çalışmalar, flört ilişkisindeki davranışların evlilik ilişkisinde de devam ettirildiğini (Rice, 1984) ve flört ilişkisindeki örüntülerin evlilik ilişkisi ile benzerlikler gösterdiğini (Drigotas, Safstrom ve Gentilia, 1999) ortaya koymuştur. Bu durum, evlilik ve flört ilişkisindeki aldatmanın farklılıklardan çok benzerlikler gösterdiği yönündeki araştırma ve tartışma bulgularıyla desteklenmektedir (Blow ve Hartnett, 2005; McAnulty ve Brineman, 2007; Roscoe, Cavanaugh ve Kennedy, 1988). Bundan dolayı, flört ilişkisinde aldatma alan yazınında yürütülen araştırmalar evlilik ilişkisindeki benzer şekilde ilerlemekte ve aldatmanın tanımlanması, hangi eylemlerin davranışı oluşturduğu, aldatma davranışının sıklığı, yordayıcıları, nedenleri, sonuçları ve davranışa gösterilen tepkiler üzerine yoğunlaşmaktadır.

Aldatma konusunu flört ilişkisinde ilk inceleyenlerden Hansen'in (1987) araştırması, flört ilişkisi yaşayan erkeklerin % 70.9'unun, kadınların ise % 54.4'ünün ilişki dışı bir deneyim yaşadıklarını ortaya koymuştur. Benzer şekilde, Wiederman ve Hurd (1999) ciddi bir flört ilişkisine sahip olduğunu söyleyen erkeklerin % 75'inin kadınların da % 68'inin ilişki dışı bir aldatma davranışı gösterdiklerini belirtmişlerdir. Allen ve Baucom'un (2004) çalışmasına katılan 504 flört eden öğrencinin % 69'u da son iki yılda aldatma davranışında bulduklarını ifade etmişlerdir.

Konu ile ilgili araştırmalarda elde edilen bulgular, flört ilişkisinde aldatmanın yaygın olmasına karşın kabul edilebilir ve istendik bir davranış olmadığını ortaya koymaktadır (Lieberman, 1998; Sheppard, Nelson ve Andreoli-Mathie, 1995). Üniversite öğrencilerinin aldatmaya yönelik tutumları hakkındaki çalışmasında Lieberman (1998), cinsiyet farkı olmaksızın öğrencilerin yaklaşık üçte ikisinin aldatma davranışını onayladıklarını rapor etmiştir.

Sheppard ve ark. (1995) hem evlilik hem de flört ilişkisinde aldatmanın kadın ve erkek üniversite öğrencileri tarafından kabul edilebilir bulunmadığını bildirmişlerdir.

Aldatmaya yönelik tutumların üzerinde yapılan çalışmalar, bir yandan da aldatmaya yönelik hoşgörülü/izin verici tutumlara sahip bireylerin varlığına ve bu bireylerin aldatmayı davranış olarak gerçekleştirebileceklerine işaret etmektedir. Örneğin, Treas ve Giesen (2000), aldatmaya karşı olumlu tutumlara sahip bireylerin aldatmayı bir davranış haline dönüştürmeye daha yatkın olduklarını ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, tutumların gerçek aldatma davranışını yordayıp yordamadığını araştırdıkları çalışmalarında Hackathorn, Mattingly, Clark ve Mattingly (2011), daha belirsiz, iki anlama da gelebilecek davranışlara (birlikte yemeğe çıkmak, telefonda konuşmak gibi) ve yanıltıcı davranışlara (yalan söylemek, bilgi gizlemek) yönelik tutumların aldatmaya yönelik niyeti ve bir ay sonraki gerçek aldatma davranışını yordadığını bulmuşlardır.

Aldatma konusunda yürütülen bir diğer grup çalışma ise, aldatmaya karşı tutumların veya davranışların kültürlerarası karşılaştırmalarına yönelik olarak sürdürülmektedir. Aldatmaya yönelik tutumlarda kültür farklılıklarının bulunup bulunmadığına ilişkin yürütülen çalışmaların çoğunda, aldatmanın bireyci ve toplulukçu kültürler arasında farklılık gösterdiği, bireyci kültürde yetişenlerin, toplulukçu kültürde yetişenlere göre daha izin verici tutumlara sahip olduğu ve bu farklılığın kültürel değerlerle yakından ilişkili olduğu vurgulanmaktadır (Christensen, 1962; Christensen, 1973; Widmer, Treas, ve Newcomb, 1998).

Kültürün aldatmada önemli bir unsur olarak ortaya konmasına karşın, ulusal alan yazında flört ilişkisinde aldatmaya yönelik çalışma yok denecek kadar azdır. Yeniçeri ve Kökdemir (2006) aldatmayı meşrulaştıran nedenler, Toplu-Demirtaş ve Tezer (2013) de aldatmaya yönelik niyetler üzerinde durmuşlardır. İkinci çalışmada ayrıca ilk çalışmada belirtilen nedenlerin, niyetlerle ilişkisi de incelenmiş ve aldatmaya eğilimi olanların, niyetlerini nedenler aracılığıyla meşrulaştırma olasılıklarının yüksek olduğu görülmüştür.

Romantik ilişkiler Türkiye'de de üniversite öğrencilerinin kimlik keşfinin önemli bir parçasıdır (Eryılmaz ve Ercan, 2010, 2011). Aldatma davranışının incelenmesinin, tutum-niyet- davranış (Azjen ve Fishbein, 2005) arasındaki örüntünün ulusal alan yazında da ortaya konmasının üniversite öğrencilerinin hâlihazırda ve gelecekte sağlıklı yakın ilişkiler kurmasında önemli olduğu düşünülmektedir. Ancak Türkiye'de tutumlara yönelik herhangi bir

çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durum geliştirilmiş veya adapte edilmiş bir ölçme aracı olmamasından da kaynaklanmaktadır. Aldatmaya yönelik tutum çalışmalarının sürdürülebilmesi ve bulguların yurt dışındaki araştırmalarla karşılaştırılabilmesi bu konuda geliştirilmiş ölçme aracına olan gereksinimi ortaya çıkarmaktadır. Bu gereksinimi gidermek için yapılan araştırmalar, flört ilişkisinde “aldatmaya yönelik tutumu” ölçmek söz konusu olduğunda, Whatley (2008) tarafından geliştirilen “Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği”nin (Attitudes Toward Infidelity Scale) en yaygın kullanılan ölçek olduğunu göstermiştir. Ölçeğin psikometrik özelliklerine ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Psikometrik Özellikleri

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği (Whatley, 2008), romantik bir ilişkide bireyin eşini aldatmaya yönelik tutumunu ölçmek amacıyla geliştirilmiş 12 maddelik 7'li Likert tipi bir kendini değerlendirme ölçeğidir. Ölçek geliştirme aşamasında, ilk olarak 51 maddeden oluşan ölçek taslağı 286 (150 erkek ve 136 kadın) üniversite öğrencisine uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla yürütülen açımlayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen bulgular, özdeğeri 1'in üzerinde olan 15 boyut bulunduğunu göstermiştir. Whatley (2008), özdeğerlerin çizgi grafiği (scree plot) üzerinde yaptığı inceleme sonucunda en belirgin kırılmanın birinci boyutta olduğunu belirterek ölçeğin bu boyutta yer alan 12 maddeden oluştuğuna karar vermiştir. Bu boyut dağılımın (varyans) % 19.24'ünü açıklamaktadır ve değişim/varyasyon katsayısı (coefficient of variation) .43'tür. Ölçekten alınan puanlar 12 ile 84 arasında değişmekte; düşük puan alan kişilerin aldatmaya karşı daha az kabul edici; yüksek puan alanların ise daha fazla kabul edici bir tutuma sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğe ilişkin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısının .80 olduğu bildirilmektedir (Whatley, 2008).

Whatley (2008), ayrıca erkek öğrencilerin aldatmaya yönelik tutumlarının ($\bar{X} = 31.53$; $SS = 11.86$) kadın öğrencilerden ($\bar{X} = 23.78$; $SS = 10.86$) anlamlı düzeyde daha onaylayıcı olduğunu bulmuştur. Yaşı daha ileride olanların ($\bar{X} = 28.94$; $SS = 12.43$), yaşı daha genç olanlara göre ($\bar{X} = 26.13$; $SS = 11.18$) aldatmaya yönelik olarak daha kabul edici tutumlara sahip olduklarını da göstermiştir. Bulgular, ayrıca, katılımcıların ‘Daha önce sevgilimi hiç aldatmadım’ sorusuna verdikleri doğru yanlış seçenekleri ile ölçekten aldıkları puanlar arasındaki nokta çift serili korelasyon katsayısının anlamlı düzeyde olduğunu ($r_{pb} = .25$); diğer bir deyişle, ilişkide buldukları

eşlerini daha önce aldattıklarını söyleyenlerin aldatmaya karşı tutumlarının daha kabul edici olduğunu ortaya koymuştur.

Amaç

Ulusal alan yazında aldatmaya yönelik tutumu ölçmek amacıyla kullanılacak bir ölçme aracının eksikliği oldukça açıktır. Bu bağlamda ve yukarıdaki açıklamaların ışığında bu çalışmanın temel amacı, Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'ni (Whatley, 2008) Türkçe'ye uyarlamak ve üniversite öğrencileri örnekleminde ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğine ilişkin kanıtları incelemektir.

Yöntem

Çalışma Grubu ve İşlem

Bu araştırmanın çalışma grubunu Ankara'da bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 501 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilere kolay ulaşılabilirlik yöntemi ile ulaşılmıştır. Bu öğrencilerin 343'ü (% 68.5) kadın ve 158'si (% 31.5) erkektir. Öğrencilerin yaşları 18 ile 33 arasında değişmektedir ve yaş ortalaması 21.61'dir ($SS = 1.87$). Bu çalışma grubundan SPSS yardımı ile rastgele seçilmiş iki ayrı veri grubu elde edilmiştir. Birinci çalışma grubu yaşları 18 ile 33 arasında değişen ($\bar{X} = 20.98$, $SS = 1.98$) 175'i kadın (% 69.7) ve 76'sı erkek (% 30.3) 251 kişiden oluşmaktadır. Benzer şekilde, ikinci çalışma grubu ise yaşları 19 ile 28 arasında değişen ($\bar{X} = 22.24$, $SS = 1.58$) 168'i kadın (% 67.2) 82'si erkek (% 32.8) 250 katılımcıdan oluşmaktadır. İlk grup veri ile Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin boyut yapısını saptamak için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. İkinci grup veriyle ise elde edilen boyutların doğrulanıp doğrulanamayacağını test etmek için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır.

Bu çalışma için kullanılan ölçekler, ilgili üniversitenin İnsan Araştırmaları Etik Kurulu tarafından onay verildikten sonra gönüllü olan öğrencilere 2011-2012 akademik yılı bahar döneminde sınıf ortamında uygulanmıştır. Uygulama yaklaşık 10-15 dakika sürmüştür.

Veri Toplama Araçları

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği (AYTÖ): Whatley (2008) tarafından bireyin aldatmaya yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş 12 maddelik bir kendini değerlendirme ölçeğidir. Ölçekteki maddeler “1 = Kesinlikle katılmıyorum” dan “7 = Kesinlikle katılıyorum” a doğru derecelendirilmiş 7'li Likert tipi ölçek üzerinden puanlanmaktadır. Ölçekteki maddelerin altısı ters yönde puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 12 ile 84 arasında değişmektedir. Bireyin ölçekten yüksek puan alması,

aldatmayı kabul edici bir tutuma sahip olduğunu göstermektedir. Ölçekten alınan 48 puan aldatmaya yönelik kabul edici ve reddedici tutum arasında bir orta nokta (midpoint) olarak kabul edilmektedir.

Aldatmaya Yönelik Niyet Ölçeği (AYNÖ): Aldatmaya Yönelik Niyet Ölçeği Jones, Olderbak ve Figueredo (2011) tarafından romantik bir ilişkide bireyin eşini aldatmaya yönelik niyetini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, yedi maddelik, 7'li Likert tipli ve tek boyutlu bir kendini değerlendirme ölçeğidir. Katılımcılardan her bir maddeyi "Hiç olası değil"den (1) "Tümüyle olası"ya (7) doğru değerlendirmeleri istenmektedir. Ölçekteki 3. madde (Birlikte olduğunuz kişiyi aldattıysanız bunu ona söyleme olasılığınız ne kadardır?) ters yönde puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 7 ile 49 arasında değişmektedir. Ölçekten yüksek puan alınması, bireyin aldatma niyetinin yüksek olduğunu göstermektedir. Orijinal ölçek üzerinde yürütülen bir dizi çalışmada hesaplanan Cronbach alfa güvenilirlik katsayıları .70 ile .81 arasında değişmektedir.

Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarında (Toplu-Demirtaş ve Tezer, 2013) orijinal ölçekteki tek boyutlu yapı doğrulanmıştır. Ölçeğe ait iç tutarlık katsayısı .82 ve test tekrar test güvenilirlik katsayısı .85 olarak rapor edilmiştir. Bu çalışma için elde edilen Cronbach alfa katsayısı .81'dir.

Aldatma Ölçeği (AÖ), Yeniçeri ve Kökdemir (2006) tarafından geliştirilmiş, aldatma nedenlerini ölçmeye yönelik 24 maddeden oluşan altı boyutlu bir kendini değerlendirme ölçeğidir. "Suçlama", "Baştan Çıkma", "İntikam", "Cinsellik", "Sosyal Yapı", ve "Uyaran Arayışı" boyutlarının her biri dörder maddeden oluşmaktadır. Ölçek, bireyin aldatma nedenlerini 'Hiç önemli değil'den 'Çok önemli'ye doğru derecelendirilmiş 5'li Likert tipi madde ile ölçmektedir. Araştırmacılar Suçlama, Baştan Çıkma, İntikam, Cinsellik, Sosyal Yapı, Uyaran Arayışı alt boyutları için Cronbach alfa güvenilirlik katsayılarını sırasıyla .83, .80, .74, .84, .73, ve .83 olarak bildirmişlerdir (Yeniçeri ve Kökdemir, 2006). Bu çalışmada ise yukarıda belirtilen sıra ile alt boyutlar için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları .87, .74, .73, .88, .75, ve .91 olarak bulunmuştur.

Kişisel Bilgi Formu: Katılımcıların yaş, cinsiyet, okudukları bölüm ve sınıf bilgilerini toplamak amacıyla geliştirilen bu formda öğrencilerden, ayrıca, "duygusal bir ilişkimde aldattım" sorusuna "evet" veya "hayır" seçeneklerini işaretleyerek yanıtlamaları istenmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi, çalışmanın amacı doğrultusunda açımlayıcı faktör analizi, paralel analiz, doğrulayıcı

faktör analizi, betimsel analiz ve çıkarımsal analiz istatistiksel yöntemleri kullanılarak SPSS.PASW, Monte Carlo PCA ve AMOS 18 programı ile yapılmıştır.

Bulgular

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Türkçe Çeviri Çalışması ve Kapsam Geçerliliği

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlama çalışmalarına ölçeği geliştiren Whatley'den (2008) izin alınarak başlanmıştır. Ölçeğin Türkçe'ye çeviri çalışmalarında çeviri-yeniden çeviri yöntemi kullanılmıştır. Bunun için ilk olarak 12 maddeden oluşan ölçek dört alan uzmanı tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Daha sonra, yapılan çeviriler araştırmacılar tarafından karşılaştırılarak her madde için en yakın çevirinin yer aldığı bir form oluşturulmuştur. Çeviri çalışmalarının üçüncü aşamasında Türkçe çevirilerin uygunluğunu test etmek amacıyla ölçek maddeleri bir İngilizce öğretmeni tarafından yeniden İngilizce'ye çevrilmiştir. Yapılan geri çeviri araştırmacılar tarafından ölçeğin orijinal ile karşılaştırılmış, maddeler anlam birliği açısından değerlendirilmiştir ve fark bulunmamıştır. Ölçek çevirisi, daha sonra, dil kullanımı ve dil bilgisi açısından Türkçeye uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla bir Türkçe öğretmeni tarafından gözden geçirilmiştir. Son aşamada, Türkçe çeviri çalışmaları tamamlanmış olan ölçeğin Türkçe formunun içerik geçerliğini test etmek amacıyla iki alan uzmanının görüşlerine başvurulmuştur. Tüm bu çalışmaların sonucunda ölçeğin Türkçe formu geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları için uygulanmaya hazır duruma getirilmiştir.

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Geçerliliğine İlişkin Bulgular

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin geçerliliğine ilişkin kanıtların elde edilebilmesi için, yapı geçerliği ve uyum geçerliği yöntemleri kullanılmıştır. Ölçek, ayrıca, cinsiyet farkı ve aldatma davranışı geçmişçi açılarından da incelenmiştir.

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Yapı Geçerliliği

Birinci grup veri ile Açıklayıcı Faktör Analizi

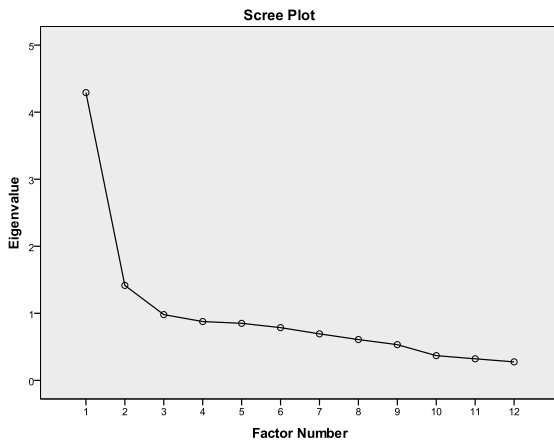
Bu çalışmada ölçeğin yapı geçerliği öncelikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) yöntemiyle saptanmıştır. Verilerin analizine başlamadan önce, ilk olarak, örneklem büyüklüğü ve veri setinin analize uygun olup olmadığı incelenmiştir. Örneklem büyüklüğü, madde başına en az beş katılımcı (1/5) oranına göre incelenmiştir (Hair, Black, Babin, ve

Andersen, 2010) ve örneklem 12 madde ve 251 katılımcı ile bu oranı sağlamaktadır.

Veri setinin analize uygun olup olmadığı Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) ve Bartlett Küresellik Testi (Bartlett's Test of Sphericity) değeri incelenerek sınıanmıştır. KMO katsayısının .60'ın üzerinde olması ve Bartlett Küresellik Testi'nin anlamlı çıkması veri setinden faktör çıkabileceğinin bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir. Bu veri setinde KMO katsayısı .84 olarak bulunmuştur ve Küresellik Testi anlamlıdır ($\bar{X}^2 = 844.04$, $df = 66$, $p < .00$). Bu durumda veri seti analiz için uygundur.

Daha sonra Çok Değişkenli Normallik (Multivariate Normality) varsayımı Mardia Testi (Mardia's Test) kullanılarak sınıanmıştır. Çoklu normal dağılım uygunluk testi istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır ($p = .00$). Sonuca göre çoklu normal dağılım sağlanmamıştır. Analizde, çok değişkenli normallik varsayımı sağlanmadığından ve olası boyutlar arasında ilişki olabileceği düşünülerek faktörleşme tekniği olarak Temel Bileşenler Faktörleşme Tekniği (Principal Axis Factoring) (Fabrigar, Wegener, MacCallum, ve Strahan, 1999) ve döndürme tekniği olarak Eğik Döndürme (Oblique) (Preacher ve MacCallum, 2003) kullanılmıştır.

Bireylerin aldatmaya yönelik tutumunu ölçmeyi hedefleyen 12 madde için yapılan analiz, dağılımın % 47.56'sını açıklayan öz değeri (Eigenvalue) 1'den yüksek iki boyutlu (Boyut 1, 6 madde, % 35.76; Boyut 2, 6 madde, % 11.80) bir yapı ortaya koymuştur. Maddelerin faktör yükleri .33 ile .88 arasında değişmektedir. Özdeğerlerin çizgi grafiği (scree plot) incelendiğinde de en belirgin kırılmanın birinci faktörde olduğu ancak düzleşmenin ikinci faktörden sonra oluştuğu gözlenmiştir (Şekil 1).

Şekil 1. Çizgi (Scree Plot) Grafiği

Son olarak boyutlandırmaya karar vermek için Watkins (2000) tarafından geliştirilen Monte Carlo PCA programı kullanılarak Paralel Analiz (Horn, 1965) yapılmıştır. İlgili programla analiz edilen madde sayısı (bu çalışmada 12) ve katılımcı sayısı (bu çalışmada 251) 100 kez gelişigüzel/seçkisiz bir şekilde faktör analizine tabi tutulmaktadır. Aynı veri seti ile tekrarlanan (12 madde X 251 vaka) analizler sonucunda ortalama özdeğerler hesaplanmaktadır. Daha önce yapılan Temel Bileşenler Faktörleşme tekniği ile elde edilen özdeğerler, Paralel Analiz ile elde edilen özdeğerler ile karşılaştırılmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Açıklayıcı Faktör Analizi ve Paralel Analiz Özdeğer Karşılaştırması

	AFA Özdeğerler	PA Özdeğerler	Karar
Boyut 1	4.29	1.37	Kabul
Boyut 2	1.42	1.27	Kabul
Boyut 3	.98	1.18	Ret

Tablo 1'de de görüldüğü gibi, birinci ve ikinci boyutta AFA sonucu elde edilen öz değerler PA sonucu elde edilen özdeğerlerden büyüktür. Üçüncü boyutta ise tam tersi bir durum gözlenmektedir. Bu sonuçlar, birinci ve ikinci boyutun kabul edilmesi, üçüncü boyutun reddedilmesi, bir diğer deyişle ölçeğin iki boyutlu bir yapı gösterdiği anlamına gelmektedir. Bu durum analizin iki boyutla sınırlandırılarak yeniden yapılmasını gerektirmektedir.

Döndürme tekniği olarak Eğik Döndürme Tekniği (Preacher ve MacCallum, 2003) kullanılarak yapılan ikinci Açıklayıcı Faktör Analizi sonucunda 12 maddenin dağılımın % 47.56'sını açıkladığı; altı maddenin dağılımın % 35.76'sını diğer altı maddenin ise, dağılımın % 11.80'ini açıkladığı görülmüştür. Bu iki grupta yer alan maddelerin faktör yükleri .33 ile .88 arasında değişmektedir ve boyutlar arasındaki korelasyon katsayısı; $r = .56$ 'dır. Bu iki gruptaki maddelerin içerikleri incelendiğinde, maddelerin orijinal ölçekteki olumlu (madde no 10, 11, 1, 9, 3 ve 4) ve olumsuz yönde (madde no 8, 6, 7, 2, 5, 12) puanlanan maddeler olduğu, bunun dışında içerik açısından bir boyut niteliği taşımadıkları gözlenmiş ve bu durumun puanlama yönteminden kaynaklandığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle, her ne kadar faktör analizi sonuçları iki boyutlu bir yapıya işaret etmiş olsa da bu boyutların orijinal ölçekteki puanlama yöntemine dayalı olarak ortaya çıktığı noktasından hareketle, orijinal ölçeğin tek boyutlu yapının geçerli

olduğu görüşü benimsenmiştir. Tablo 2, ölçekte yer alan olumsuz ve olumlu yönde puanlanan maddelerin faktör yüklerini göstermektedir.

Tablo 2. Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Faktör Yükleri

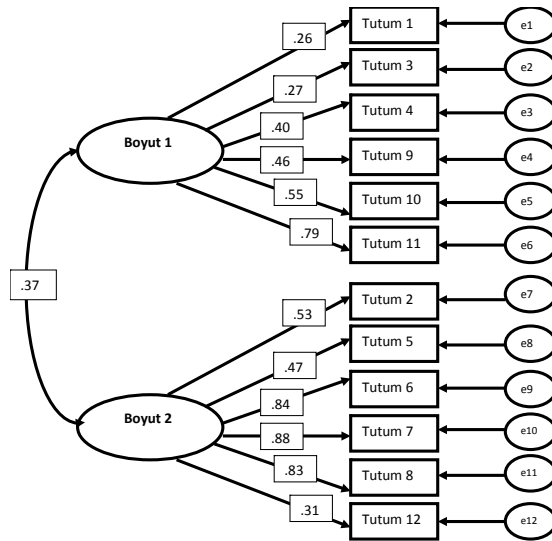
Madde	Olumsuz Maddeler	Olumlu Maddeler
8	.88	
7	.71	
6	.70	
2	.46	
5	.36	
12	.33	
10		.81
9		.62
1		.61
11		.58
4		.41
3		.36
Özdeğer	4.29	1.42
% Dağılım	35.76	11.80

İkinci grup veri ile Açımlayıcı Faktör Analizi

İkinci grup veri seti ile ($N=250$) Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Açımlayıcı Faktör Analizi sonunda elde edilen boyut yapısının farklı bir örnekleme doğrulanıp doğrulanmayacağı Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiştir. Doğrulayıcı Faktör Analizi, AMOS 18 ile Çoklu Benzerlik Tahmini Yöntemi (Maximum Likelihood Estimation Method) kullanılarak yapılmış ve modelin uygunluğu uyum iyiliği indekslerine bağlı kalınarak değerlendirilmiştir. Bu çalışmada ki kare uyum testi (chi-square goodness), uyum iyiliği indeksi (GFI, goodness of fit index), orantılı uyum indeksi (CFI, comparative fit index), standartlaştırılmış uyum iyiliği indeksi (AGFI, adjusted goodness of fit index) ve yaklaşık hataların ortalama karekökü (RMSEA, root mean square error of approximation) indeksleri kullanılmıştır (Şimşek, 2007). GFI, CFI ve AGFI uyum iyiliği indeksleri 0 ile 1 arasında değişmektedir ve .90'dan büyük değerler iyi bir model uyumuna işaret eder (Byrne, 2001; Şimşek, 2007). RMSEA için ise, .05 ya da daha küçük değerler iyi uyumu, .08 ve yakın değerler orta derecede uyumu .10 ve üzeri değerler ise kötü derece de uyumu belirtmektedir (Byrne, 2001; Şimşek, 2007). Ki kare (χ^2) analizi ise örneklem büyüklüğüne duyarlı olduğundan anlamlı çıkma olasılığı yüksektir, bu nedenle ki karenin serbestlik derecesine oranına (χ^2/sd) bakılmıştır ve

bu oranın iki ya da daha az olması iyi derecede uyumu göstermektedir (Ullman, 1996).

Ölçeğin iki boyutlu yapısının farklı bir örnekleme doğrulanıp doğrulanmayacağını test etmek için yapılan DFA sonucu modele ilişkin elde edilen uyum indeksleri modelin orta derecede uyum gösterdiğine işaret etmektedir, ($\chi^2 = 99.64$, $sd = 53$, $\chi^2/sd = 1.88$, $GFI = .94$, $CFI = .94$, $AGFI = .91$, $RMSEA = .06$). 2 boyutlu model doğrulanmıştır, tüm parametre değerleri anlamlıdır ve birinci boyut için .27 ile .79, ikinci boyut için .30 ile .88 arasında değişmektedir. Bu sonuç AYNÖ'nün yapı geçerliğine bir diğer kanıt olarak yorumlanmıştır.

Şekil 2. Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği için İki Boyutlu DFA Modeli

Puanlama

Açımlayıcı Faktör Analizi, Paralel Analiz ve Doğrulayıcı Faktör Analizi sonuçları ölçeğin iki boyutlu bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Yeni bir boyut olarak ortaya çıkan boyutun maddeleri incelendiğinde, bu boyutlanmanın ölçekteki olumsuz yönde puanlanan maddelerin bir araya gelmesiyle ortaya çıktığı görülmektedir. Bundan dolayı Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin puanlanmasında orijinal ölçekteki puanlama yönteminin (ters puanlama yöntemiyle toplam puan hesaplanması) izlenmesi önerilmektedir.

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Uyum Geçerliği

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin uyum geçerliğini saptamak amacıyla ölçekten alınan puanlarla Aldatmaya Yönelik Niyet Ölçeği ile Aldatma Ölçeği'nin alt boyut puanları arasındaki korelasyon

katsayıları hesaplanmıştır. Sonuçlar, Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği ile Aldatmaya Yönelik Niyet Ölçeği arasındaki korelasyon katsayısının anlamlı düzeyde olumlu olduğunu göstermiştir ($r = .48, p < .01$). Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği ile Aldatma Ölçeği'nin alt boyut puanları arasındaki korelasyon katsayılarının ise *-Baştan Çıkma* ($r = .23, p < .01$), *Sosyal Yapı* ($r = .15, p < .01$), *Suçlama* ($r = .11, p < .05$), *İntikam* ($r = .14, p < .01$), *Cinsellik* ($r = .20, p < .01$), ve *Uyaran Arayışı* ($r = .25, p < .01$)- anlamlı düzeyde olumlu yönde olduğu görülmüştür.

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Cinsiyet ve Aldatma Davranışları Açısından İncelenmesi

Aldatmaya yönelik tutumların, cinsiyet ve duygusal ilişkideki aldatma davranışlarına göre değişip değişmediğini araştırmak amacı ile yürütülen 2 (kadın, erkek) X 2 (aldattım, aldatmadım) ANOVA sonuçları, cinsiyet ve aldatma davranışının ortak bir etkisinin olmadığını [$F(1, 462) = 3.09, p = .08, \eta^2 = .00$] ancak hem cinsiyet [$F(1, 462) = 31.74, p = .00, \eta^2 = .07$] hem de aldatma davranışının [$F(1, 462) = 72.05, p = .00, \eta^2 = .14$] tutumlar üzerinde temel bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar, erkeklerin ($\bar{X} = 28.31, SS = 12.04$) kadınlara ($\bar{X} = 21.77, SS = 9.76$) göre ve daha önce duygusal bir ilişkisinde aldattığını söyleyenlerin ($\bar{X} = 34.44, SS = 13.25$) aldatmadığını söyleyenlere göre ($\bar{X} = 22.48, SS = 9.83$) daha kabul edici tutuma sahip olduklarını ortaya çıkarmıştır.

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Güvenirliğine İlişkin Bulgular

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nden elde edilen puanların güvenilirliğini belirlemek amacıyla Cronbach Alfa, güvenilirlik analizi yapılmıştır. Ölçeğin 12 maddelik formuna ilişkin olarak hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı .80 olarak bulunmuştur. Bu sonuç, ölçeğin kabul edilebilir düzeyde bir güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Tartışma

Bu çalışmada, Whatley (2008) tarafından bireyin yakın duygusal ilişkilerinde karşısındaki kişiyi bir başkasıyla aldatmaya yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirdiği Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, ölçeğin Türkçe çeviri işlemleri yapılmış ve psikometrik özelliklerinin uygunluğu incelenmiştir.

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla yapılan Açıklayıcı Faktör Analizi, Paralel Analiz ve Doğrulamalı Faktör analizi sonuçları, Türkiye'deki üniversite öğrencileri örnekleminde ölçeğin orijinal tek boyutlu yapısından farklı olarak, olumlu ve olumsuz maddelerin oluşturduğu altışar maddelik iki

boyutlu bir yapı ortaya koymuştur. Boyutlara dağılan maddeler incelendiğinde, bu durumun nedeninin ölçekteki maddelerin olumlu ve olumsuz yönde puanlanmasından kaynaklandığı; boyutları oluşturan maddelerin anlamsal/kuramsal olarak ayrı bir yapı oluşturmadığı görülmüştür. Elde edilen bu sonuçlar çerçevesinde, bu araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin aldatmaya yönelik tutumları daha çok olumlu-olumsuz gibi iki boyutlu bir yaklaşımla değerlendirdiklerini işaret eder nitelikte olduğu söylenebilir.

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği ile Aldatma Ölçeği'nin altı farklı aldatma nedeni olan suçlama, baştan çıkma, intikam, cinsellik, sosyal yapı ve uyaran arayışı puanları ile olumlu yönde ve anlamlı düzeyde korelasyonlar elde edilmiştir. Bu bulgular aldatmaya yönelik tutumun, aldatma nedenleriyle ilişki olduğunu; bir diğer deyişle, aldatmaya yönelik olumlu tutuma sahip olanların aldatmayı nedenselleştirme eğiliminde olduklarına işaret etmektedir. Bu çalışmada elde edilen bulgular, ayrıca, aldatmaya yönelik niyet ile aldatmaya yönelik tutumlar arasında yine olumlu yönde bir ilişkinin varlığını ortaya koymuştur. Bu durum, aldatmaya karşı kabul edici tutumlar içinde olan kişilerin, aldatmaya yönelik niyetlerini de sürdürdüklerine yönelik bir başka kanıt olarak değerlendirilebilir (Hackathorn ve ark., 2001; Treas ve Giesen, 2000). Tüm bu sonuçlar birlikte ele alındığında, Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin yeterli düzeyde uyum geçerliğine sahip olduğunu göstermektedir.

Bulgular, kadın öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği puanları açısından bir fark bulunduğunu; kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha olumsuz tutumlara sahip olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, aldatma konusunda hem bu ölçek üzerinde yürütülen hem de genel olarak sürdürülen çalışmaların sonuçlarıyla tutarlıdır. Yapılan araştırmalar, ilişkilerde eş aldatma konusunda cinsiyet farkı bulunduğunu ve erkeklerin ilişkilerde eş aldatma (Allen ve Baucom, 2004; Atkins, Baucom, ve Jacobson, 2001; Buss ve ark., 1999) ve aldatmaya yönelik onaylayıcı/olumlu tutum yönünde daha yüksek puanlar aldıklarını göstermiştir (Sheppard ve ark., 1995; Whatley, 2008).

Bu araştırmanın bir diğer bulgusu olan ve daha önce duygusal bir ilişkisinde eşini aldattığını söyleyenlerin kabul edici tutumlar yönünde yüksek puan almaları da alan yazın ile büyük ölçüde tutarlıdır. Treas ve Giesen (2000) aldatmaya yönelik olumlu tutuma sahip bireylerin aldatmaya daha yatkın olduğunu; Hackathorn ve arkadaşları (2011) ise öncesinde olumlu tutuma sahip olduğunu belirten bireylerin, daha sonra gerçekten aldattığını ortaya koymuştur.

Whatley (2008) de daha önce aldattığını söyleyenlerin aldatmaya yönelik daha onaylayıcı bir tutuma sahip olduğunu bulmuştur. Bu çalışmada elde edilen benzer bulgu da, Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin geçerliğine bir kanıt olarak değerlendirilmiştir.

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin güvenilirliği üzerinde yürütülen çalışmalardan elde edilen bulgular da, Cronbach alfa katsayısının ölçeğin iç tutarlık açısından yeterli düzeyde güvenilir bir ölçme aracı olarak kabul edilebilir bir niteliğe sahip olduğunu göstermiştir. Elde edilen iç tutarlık katsayısı (.80) orijinal ölçeğin geliştirme çalışmasında elde edilen değerle oldukça örtüşmektedir (Whatley, 2008).

Sonuç, Sınırlılıklar ve Öneriler

Üniversite öğrencilerinden oluşan bir örnekleme gerçekleştirilen bu çalışmanın sonucunda elde edilen bulgular, Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin aldatmaya yönelik tutumu ölçmek için yeterli düzeyde geçerlik ve güvenilirliğe sahip olduğunu göstermiştir. Bu bağlamda Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin üniversite örneklemindeki bireylerin yakın ilişkilerindeki aldatmaya yönelik tutumlarını incelemek için kullanılabilir kısa ve kolay puanlanabilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

Her çalışma gibi, bu çalışma da bazı sınırlılıklar taşımaktadır. Sonuçların genellenebilirliği, daha farklı ve daha geniş örneklerde de güvenilirliğin ve geçerliğin incelenmesi açısından, bundan sonra yapılacak çalışmalarda tesadüfi/seçkisiz örnekleme yönteminin kullanılması önerilmektedir. Ayrıca, ölçeğin faktör yapısının farklı örneklerde ve/veya kadın ve erkek katılımcılar için ayrı ayrı doğrulanması da yerinde olacaktır. Bu çalışmada kadın ve erkek katılımcıların aldatmaya yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmasına karşın örneklem sayısının yetersizliğinden dolayı ölçek ayrı ayrı test edilememiştir. Bunlara ek olarak,

Aldatmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin, bu çalışmada kullanılan değişkenler dışında farklı değişkenlerle çalışılması da faydalı olacaktır. Farklı değişkenlerle çalışılması ölçeğin geçerliğine ve güvenilirliğine ilişkin yeni kanıtlar sunmakla kalmayacak, ulusal ve uluslararası düzeyde gelişmekte olan alan yazını zenginleştirecektir.

Aldatma alanında çalışan bir grup araştırmacı tutumlardan ziyade niyetleri incelemenin daha anlamlı olduğunu, çünkü tutumların her zaman davranışa dönüşmeyeceğini ancak niyetlerin davranışa dönüşme olasılığının daha yüksek olduğunu ileri sürmektedir (Ajzen ve Fishbein, 2005; Jones ve ark., 2011). Türkiye'de yapılan bir çalışma da bu bulguyu destekler niteliktedir. Çalışmanın bulguları, aldatmaya yönelik eğilimin aldatma nedenleri ile oldukça ilişkili olduğunu, aldatma niyeti olanların bu niyetlerini aldatma nedeni ne olursa olsun sürdürdüklerini göstermiştir (Toplu-Demirtaş ve Tezer, 2013). Bu çalışmadaki tutumlar ile aldatma nedenleri arasındaki anlamlı, olumlu ancak düşük ilişkinin bir nedeni bu olabilir. İki çalışmanın bulguları beraber düşünüldüğünde, tutumlardan ziyade niyetlerin aldatma nedenleri ile daha fazla ilişkili olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, bundan sonraki çalışmalarda, flört ilişkilerinde, tutumlar, niyetler ve aldatma nedenleri ile aldatma davranışı arasındaki ilişkinin kesitsel ya da boyamsal olarak incelenmesi önerilmektedir.

Aldatmaya yönelik tutumun, tutum-niyet-davranış örüntüsünde incelenmesi ulusal alanyazında da aldatma davranışının anlaşılmasına ışık tutacaktır. Üniversite PDR birimlerinin ve özellikle üniversitelerde çalışan psikolojik danışmanların bu konuda yeterli bilgiye sahip olmalarının, aldatan ve aldatılan bireylerle çalışırken onlara farkındalık kazandırmada önemli rol oynayacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Allen, E. S. ve Baucom, D. H. (2004). Adult attachment and patterns of extradyadic involvement. *Family Process*, 43, 467-488.
- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55, 469-480.
- Atkins, D. C., Baucom, D. H. ve Jacobson, N. S. (2001). Understanding infidelity: Correlates in a national random sample. *Journal of Family Psychology*, 15, 735-749.
- Ajzen, I. ve Fishbein, M. (2005). The influence of attitudes on behavior. In D. Albarracín, B. T. Johnson, & M. P. Zanna (Eds.), *Handbook of attitudes and attitude change*. (pp.173-221). Hillsdale, NJ: Erlbaum
- Blow, J. A. ve Hartnett, K. (2005). Infidelity in committed relationships I: A methodological review. *Journal of Marital and Family Therapy*, 31(2), 183-216.
- Byrne, B. M. (2001). *Structural Equation Modeling with AMOS: Basic concepts, applications, and programming*. Mahway, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Buss, D., Shackelford, T., Kirkpatrick, L., Choe, J., Lim, H., Hasegawa, M... Bennett, K. (1999). Jealousy and the nature of beliefs about infidelity: Tests of competing hypotheses about sex differences in the United States, Korea, and Japan. *Personal Relationships*, 6(1), 125-150.

- Christensen, H. T. (1962). A cross-cultural comparison of attitudes toward marital infidelity. *International Journal of Comparative Sociology*, 3, 124-137.
- Christensen, H. T. (1973). Attitudes toward marital infidelity: A nine-culture sampling of university student opinion. *Journal of Comparative Family Studies*, 4(2), 197-214
- Drigotas, S. M., Safstrom, C. A. ve Gentilia, T. (1999). An investment model prediction of dating infidelity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 509-524.
- Eryılmaz, A. ve Ercan, L. (2010). Beliren yetişkinlikte romantik yakınlığı başlatma: Yakınlığa karşı yalıtılmışlık mı?. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(34), 119-127.
- Eryılmaz, A. ve Ercan, L. (2011). Beliren yetişkinlikte romantik yakınlığı başlatma ve algılanan kontrol. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 381-397
- Fabrigar, L. R., Wegener, D. T., MacCallum, R. C. ve Strahan, E. J. (1999). Evaluating the use of exploratory factor analysis in psychological research. *Psychological Methods*, 4, 272-299.
- Hackathorn, J., Mattingly, B. A., Clark, E. M. ve Mattingly, M. J. B. (2011). Practicing what you preach: Infidelity attitudes as a predictor of fidelity. *Current Psychology*, 30, 299-311.
- Hair Jr. J., Black W. C., Babin B. J. ve Andersen R. E. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Hansen, G. L. (1987). Extradyadic relations during courtship. *Journal of Sex Research*, 23, 382-390.
- Horn, J. L. (1965). A rationale and test for the number of factors in factor analysis. *Psychometrika*, 30(2), 179-185.
- Jones, D.N., Olderbak, S.G. ve Figueredo, A.J. (2011). The intentions towards infidelity scale. In T.D. Fisher, C.M. Davis, W.L. Yarber, & S.L. Davis (Eds.), *Handbook of Sexuality-Related Measures*. (pp.74-77). New York: Routledge.
- Kinsey, A. C., Pomeroy, W. B. ve Martin, C. E. (1948). *Sexual behavior in the human male*. Philadelphia: Saunders.
- Kinsey, A. C., Pomeroy, W. B., Martin, C. E., ve Gebhard, P. H. (1953). *Sexual behavior in the human female*. Philadelphia: Saunders.
- Lieberman, B. (1998). Extramarital intercourse: Attitudes toward a neglected sexual behavior. *The Journal of Sex Research*, 24, 291-298
- McAnulty, R. ve Brineman, J. (2007). Infidelity in dating relationships. *Annual Review of Sex Research*, 21(8), 94-114.
- Özgün, S. (2010). *The predictors of the traumatic effect of extramarital infidelity on married women: Coping strategies, resources, and forgiveness*. Unpublished Doctoral Dissertation. Middle East Technical University, Ankara.
- Polat, D. (2006). *Evli bireylerin evlilik uyumları, aldatma eğilimleri ve çatışma eğilimleri arasındaki ilişkilerin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara
- Preacher, K. J. ve MacCallum, R. C. (2003). Repairing Tom Swift's electric factor analysis machine. *Understanding Statistics*, 2, 13-43.
- Rice, F. P. (1984). *The adolescent: Development, relations, and culture*. Boston: Allyn and Bacon.
- Roscoe, B., Cavanaugh, L. E. ve Kennedy, D. R. (1988). Dating infidelity: Behaviors, reasons, and consequences. *Adolescence*, 23, 35-43.
- Sheppard, V. J., Nelson, E. S. ve Andreoli-Mathie, V. (1995). Dating relationships and infidelity: Attitudes and behaviors. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 21, 202-212.
- Şimşek, Ö. F. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş: Temel ilkeler ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Ekinoks Yayıncılık
- Toplu-Demirtaş, E. ve Tezer, E. (2013). Aldatmaya Yönelik Niyet Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(39), 37-45.
- Treas, J. ve Giesen, D. (2000). Sexual infidelity among married and cohabiting Americans. *Journal of Marriage and the Family*, 62, 48-60.
- Ullman, J. B. (1996). Structural Equation Modeling. 3. edition. In B. Tabachnick, & L. Fidell (Eds.), *Using multivariate statistics*. (pp. 653-771) New York: HarperCollins.
- Vangelisti, A. L. ve Gerstenberger, M. (2004). Communication and marital infidelity. In J. Duncome, K. Harrison, G. Allan, & D. Marsden (Eds.), *The state of affairs: Explorations in infidelity and commitment*. (pp. 59-78) Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Watkins, M. W. (2000). *MonteCarlo PCA for parallel analysis* [computer software]. State College, PA: Ed & Psych Associates.
- Whatley, M. A. (2008). *Attitudes toward infidelity scale*. 9th ed., (Ed: D. Knox, ve C. Schacht) *Choices in relationships*. Belmont, California: Thompson Wadsworth Publishing.
- Widmer, E.D., Treas, J. ve Newcomb, R. (1998). Attitudes toward nonmarital sex in 24 countries. *Journal of Sex Research*, 35(4), 349-358.
- Wiederman, M. W. ve Hurd, C. (1999). Extradyadic involvement during dating. *Journal of Social and Personal Relationships*, 16, 265-274.
- Yeniçeri, Z. ve Kökdemir, D. (2006). University students' perceptions of, and explanations for, infidelity: The development of the infidelity questionnaire. *Social Behavior and Personality*, 34 (6), 639-650.

Extended Summary

Turkish Adaptation of the Attitudes towards Infidelity Scale: Validity and Reliability Studies

Ezgi TOPLU-DEMİRTAŞ, Fevziye DOLUNAY-CUĞ and Esin TEZER

Infidelity has been considered as one of the most destructive consequences for marriage relationships (Vangelisti & Gerstenberger, 2004). Recently, infidelity has been studied in dating relationships, as well. Studies on dating infidelity generally concentrated on prevalence of (Hansen, 1987), predictors of (Drigotas, Safstrom & Gentilia, 1999), possible reasons of (Allen & Baucom, 2004), attitudes toward (Lieberman, 1998; Sheppard, Nelson & Andreoli-Mathie, 1995) dating infidelity and reactions to actual infidelity behavior (Hackathorn, Mattingly, Clark & Mattingly, 2011; Treas & Giesen, 2000) among university students. Cultural aspects of infidelity have largely been emphasized, as well (Christensen, 1962; Christensen, 1973; Widmer, Treas, & Newcomb, 1998).

In Turkey, little infidelity research has been found in close relationships although there have been few comprehensive studies related to married people (Polat, 2006; Özgün, 2010) and university students (Toplu-Demistas & Tezer, 2013; Yeniçeri & Kökdemir, 2006). Romantic relationships are an essential part of identity development of university students in Turkey, as well (Eryılmaz & Ercan, 2010, 2011) and revealing the pattern among attitude-intention-behavior (Azjen & Fishbein, 2005) in the national literature is important to help university students build healthy romantic relationships. However, no research was found assessing the attitudes. One of the most important reasons of this might be the lack of instrument measuring attitude toward dating infidelity.

In the literature, one of the most widely used instruments was Attitude toward Infidelity Scale (AIS) developed by Whatley (2008). AIS, measuring attitude toward dating infidelity, has 12 items on a seven point Likert type scale (from 1 = strongly disagree to 7 = strongly agree). Whatley (2008) decided that AIS has one factor which explained %19.24 of the total variance. Participants with higher scores reflect a higher level of permissive, participants

with lower scores reflects a lower level of permissive. Cronbach alpha was found as .80 (Whatley, 2008).

Thus, the purpose of this study was to adapt the Attitude toward Infidelity Scale and to carry out its validity and reliability studies. It was believed that such a study would contribute to Turkish literature in investigating the concept of infidelity and to provide an opportunity to conduct comparative studies with other cultures.

Method

Sample

The sample of the present study composed of 501 (343 female, 158 male) volunteered university students who attended a large state campus university in Ankara. The mean age of the students was 21.61 (SS = 1.87). After receiving permission from the researcher of the original scale and from the Ethics Committee, Turkish translation and back-translation studies were carried out.

Instruments

Turkish version of Attitudes toward Infidelity Scale was administered to the students together with the Turkish versions of Intentions toward Infidelity Scale (Jones, Olderbak & Figueredo, 2011) which measures the intentions and tendency toward infidelity, and Infidelity Scale (Yeniçeri & Kökdemir, 2006) which measures the six reasons for committing infidelity and a question asking students whether they engaged any infidelity behavior in their previous dating relationships.

Results

Before starting analyzes, a series of checking procedures were conducted to examine the appropriateness of the data for analysis. Based on the suggestions regarding the investigation of some concepts which are open to cultural beliefs, exploratory factor analyses was conducted to investigate construct validity of the scale. Results

yielded two groups of items which constituted two factors explaining 47.56% of the variance. These two factors were interpreted as a result of scoring procedure rather than having different dimensions. Thus, same scoring procedure was accepted as it was in the original scale.

In terms of convergent validity, results revealed that there were significant and positive correlations between the Attitudes towards Infidelity Scale and the measures of “intentions toward infidelity” ($r = .48, p < .01$) and the six different “reasons of infidelity”; Seduction ($r = .23, p < .01$), Social Background ($r = .15, p < .01$), Legitimacy ($r = .11, p < .05$), Normalization ($r = .14, p < .01$), Sexuality ($r = .20, p < .01$) and Sensation Seeking ($r = .25, p < .01$). The findings also indicated that males ($\bar{X} = 28.31, SS = 12.04$) compared to females ($\bar{X} = 21.77, SS = 9.76$) and cheaters ($\bar{X} = 34.44, SS = 13.25$) compared to non cheaters ($\bar{X} = 22.48, SS = 9.83$) had more permissive attitudes toward infidelity.

In order to assess the reliability of the Turkish Attitude toward Infidelity Scale, the internal consistency of the items were evaluated. For internal consistency, Cronbach Alpha coefficient was found as .80.

Discussion and Conclusions

The findings of the present study yielded that Turkish version of Attitudes toward Infidelity Scale has acceptable level of validity and reliability which was supported by the studies in the literature. More specifically, findings indicated that attitude towards

infidelity is related to reasons of infidelity which means people who have positive attitude toward infidelity tend to find causality for infidelity.

Another finding of this study showed that there is positive relationship between attitude toward infidelity and intention towards infidelity. It can be evidence that people who have permissive attitude toward infidelity may have intention toward infidelity (Hackathorn et al., 2001; Treas & Giesen, 2000).

Another result of the current study was the significant gender difference; that is, females' more negative attitude toward infidelity than those of males. This finding was also supported by most of the studies in the literature (Allen & Baucom, 2004; Atkins, Baucom, & Jacobson, 2001; Buss et al., 1999). The findings also indicated that cheaters compared to non cheaters had more permissive attitudes toward infidelity. Consistent with previous literature (Treas & Giesen, 2000; Hackathorn et al., 2011), people who have more permissive attitude may cheat their partners.

Based on these results, it can be concluded that the Turkish version of Attitudes toward Infidelity Scale was a valid and reliable scale to measure the attitudes toward infidelity of undergraduates. However, further studies should be used random sampling technique and the factor structure of scale should be tried on different populations. Furthermore, for the future research, Attitude toward Infidelity Scale should be studied other related variables to provide more explanation about infidelity.